

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพ และทดลองใช้แบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวิบูลสงคราม อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 20 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 คู่มือการใช้แบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแบบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การดำเนินการทดลอง ใช้ระยะเวลาในการทดลองจำนวน 40 ชั่วโมง ซึ่งมีขั้นตอนการทดลอง คือ ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 20 แบบฝึก หลังเสร็จสิ้นการทดลอง ทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ชุดเดียวกับที่ทดสอบก่อนเรียน แล้วตรวจผลคะแนนจากแบบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ นำคะแนนจากการทดสอบมาวิเคราะห์และเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนเขียนเชิงสร้างสรรค์กับหลังสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ t-test แบบ dependent

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1.1 ผลการสร้างแบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.12$) และคู่มือการใช้แบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.44$)

1.2 แบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 แบบฝึก มีประสิทธิภาพเท่ากับ $95.072/88.07$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ $75/75$

2. ผลการทดลองใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์

การสร้างแบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งประเมินจากการทำแบบฝึกระหว่างเรียน และแบบทดสอบท้ายแบบฝึก ค่าประเมินของแบบฝึกมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 แสดงให้เห็นว่าสามารถนำแบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ไปใช้สอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ และสาเหตุที่แบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ ทั้งนี้อาจเนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

1.1 ฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่สร้างขึ้นได้ผ่านขั้นตอนอย่างมีระบบ โดยเริ่มต้นตั้งแต่ผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เอกสารการวัดผลประเมินผลด้านความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการสร้างแบบฝึก และแนวการจัดการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง จากหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1 และเล่ม 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเลือกเรื่อง การสร้างคำ สร้างประโยค และเขียนความบรรยายภาพ ว่าเหมาะสมที่จะนำไปสร้างเป็นแบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์

1.2 แบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นได้รับการตรวจสอบแก้ไขและข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนและการสร้างแบบฝึก ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำไป Try Out กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 3 ครั้ง ก่อนนำมาทดลองกับนักเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง

1.3 นักเรียนได้รับการฝึกจากแบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้วิจัยเป็นฝึกด้วยตนเองทุกครั้ง และได้เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่าย มีความสนใจที่จะทำแบบฝึกมากยิ่งขึ้น เนื่องจากแบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาในเรื่องของการสอนผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นระบบ เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน รวมทั้งสามารถพัฒนาความคิด และพัฒนาการทางด้านการเขียน ฝึกการใช้ภาษา อีกทั้งเป็นการฝึกให้คิดคำ สร้างคำ สร้างประโยค และเขียนข้อความบรรยายภาพ มีภาพเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้นักเรียน เกิดความคิด และถ่ายทอดออกมาเป็นคำ ประโยคและเรื่องราวต่าง ๆ ดังที่ กรรณิการ์ พวงเกษม (2534) กล่าวว่า รูปแบบในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้นสามารถทำได้โดย ให้ภาพ ให้คำ แล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องเกี่ยวกับภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดของ อัจฉรา ชิวพันธ์ (2535) ที่กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ต้องมีการจัดลำดับความยากง่ายให้

เหมาะสมกับผู้เรียน ใช้สื่อที่จูงใจและเป็นกิจกรรมที่นักเรียนสามารถใช้จินตนาการในการแสดงความรู้สึกนึกคิดอย่างอิสระ และสอดคล้องกับ สมิท (Smith, 1973) ที่กล่าวว่า การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น ต้องเน้นความคิดแบบอเนกมัย (Divergent Thinking) ผู้เรียนต้องนำความรู้ความเข้าใจ แนวคิดต่าง ๆ มาใช้ในลักษณะใหม่ ๆ ซึ่งก่อให้เกิดคำตอบใหม่ ๆ หลาย ๆ คำตอบ ไม่ใช่คำตอบที่สมบูรณ์ ที่คำตอบเดียว นอกจากนี้แบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ได้นั้นให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดคล่องแคล่ว คิดหลากหลาย คิดละเอียดละออ และคุณสมบัติที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการใช้แบบเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่จะเป็นเครื่องมือที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนา ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นอย่างดี ด้วยเหตุผลนี้การใช้แบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนได้มีผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ดีขึ้น

2. ผลการทดลองใช้แบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์

หลังจากที่นักเรียนได้ใช้แบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ นักเรียนมีคะแนนวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลังสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนเขียนเชิงสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสิริพร กอบแก้ว (2543) ที่พบว่า แบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นผู้เรียนมีประสิทธิภาพ 85.22/83.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กรรณิการ์ พลยุทธ (2541) ที่พบว่า คะแนนในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนฝึกและหลังฝึกของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สุภา พิมพาแป้น (2546) ที่พบว่า การพัฒนาความสามารถในการใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพ 84.89/87.78 เป็นไปตามประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้ ประไพศรี พุ่มจันทร์ (2542) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และชโลบล ทศวิล (2542) ที่พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาไทย หลังการสอนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอแนวคิด ซึ่งเป็นประโยชน์ในด้านการเรียนและการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การสร้างแบบฝึกควรคำนึงถึงความยากง่าย ความสามารถ และความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ควรนำแบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ไปสอน ควรเริ่มจากการฝึกให้คิดคำ สร้างคำ และสร้างประโยค มีภาพเป็นสิ่งเร้า กระตุ้นให้นักเรียน เกิดความคิด และถ่ายทอดออกมาเป็นคำ ประโยคและเรื่องราวต่าง ๆ จากการสร้างคำ การสร้างประโยค และการเขียนข้อความบรรยายภาพ สามารถพัฒนาความคิด และพัฒนาการทางด้านการเขียนฝึกการใช้ภาษา

1.2 การจัดกิจกรรมในการฝึก ควรเริ่มการฝึกจากสิ่งที่ยากไปหายาก และให้นักเรียนทราบผลทันที หากมีข้อบกพร่องจะได้แก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

1.3 ควรใช้คู่มือแบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งในคู่มือประกอบไปด้วย คำชี้แจง ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เวลาที่ใช้ สื่อ เนื้อหา กิจกรรม และ การประเมินผล

1.4 ควรสอนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ในคู่มือ แต่อาจปรับใช้ตามความเหมาะสม ในเรื่องความแตกต่างของนักเรียน แต่ละบุคคล เพราะการใช้แบบฝึกเป็นการใช้กับกลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 จะมีทั้งนักเรียนที่เรียน อ่อน ปานกลาง และเก่ง คละกันในบางกรณีอาจพบนักเรียนที่มีประเภทของความบกพร่องแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอน และการใช้แบบฝึกนั้น ควรปฏิบัติตามคำแนะนำในการทำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดว่า นักเรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีผู้สอน เป็นผู้เสนอแนะในการทำแต่ละกิจกรรม หรือผู้สอนอธิบายเพิ่มเติม ไม่ควรให้นักเรียนทำแบบฝึกโดยตามลำพัง เพราะจะส่งผลให้การใช้แบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ดังกล่าว ไม่บรรลุผล การเรียนรู้ที่คาดหวังที่กำหนดไว้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยศึกษาความสัมพันธ์ของความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์กับตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระหว่างการใช้แบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์กับรูปแบบอื่น ๆ

2.3 ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้แบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.4 ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาแบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับชั้นต่าง ๆ